

Vrijdag

14 October.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het exemplaar is voor drie maanden f 2.25, en franco per post f 2.50. Men abonneert zich bij alle boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboortens- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1.20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 55 Ct. zegelrecht voor iedere plaatsing. Brieven franco.

INGEZONDEN STUKKEN.

BESCHOUWING.

Het jaar 1842, in betrekking beschouwd tot de ware gesteldheid van het dierbaar vaderland, door D. B. Adrian, Rotterdam bij Menslag en van Westreenen, 1842.

Schrijver dezer brochure komt ons voor, een dierlijk man te zijn, die het met het vaderland lief heeft.

Wij vinden hem reeds op de 1ste bladzijde tot de gekomen: » dat wij niet anders dan met groote zorgvuldigheid de verdere toekomst te gemoet kunnen

De kwijnende staat des koophandels en der zee- en landbouw, die met elken dag meer wegzinkende welvaart, het zoo kostbaar, en met zoveel zorgen daarmede verbonden, 't handlastelijk gebrek aan voldoende nering, de uit deze zorgwekkende omstandigheden voortvloeiende vermenigvuldiging van schuldloze en broodloze huisgezinnen; » (het is juist, als bewoende de schrijver de eene of andere woeke stad!) » welker mannelijke leden door hun handenarbeid in de dringende levensbehoeften niet willen maar niet kunnen voorzien; » — de schets, welke de schr. van onzen toestand geeft.

Het is echter niet alleen, wat bezorgdheid baron van Oranje beweert (bladz. 3) » dat de ongunstige gesteldheid, waarin zich de hooge regering des lands nu over de natie bevindt, een ander aanwezig en zich verspreidend kwaad is.

Oorzaken van het eerstgenoemde kwaad, telt

Onze toestand als interessanten deel van Europa, vooral worden opgemerkt: » overproductie van alle voortbrengselen; mindere noodzakelijkheid handenarbeid, door de kunst verwerkt tot eer strekkende, maar aan den geringen bijdrag der maatschappij geheel en al het brood ontijdende *Machinerie*; » — de toeneming van bevolking — verrijning van zoogenaamde zeden en genot; » de voorkeur door velen aan voortbrengselen van den oorsprong gegeven.

De inrigting van ons geheele staatswezen, op vreemde leest geschoeid, daarom veel te gering en kostbaar voor ons kleine land; waardoor een juk wordt opgelegd, » waaronder de lendenen knagen, » en » ons volksbestaan ten aanzien van op en in de wereld in eene onnatuurlijke betrekking

Men volgt een kruistocht tegen » eenige kwaadwilligen, » door het vaderlandsche *Journalisme* hezig gevonden, » om de natie voor te lichten in haren toestand, » en te brengen tot beoordeelingen en uitleggingen, » welke niets anders hebben te weeg gebracht, dan » het volk en het niet diep genoeg doordenkende, » ofschoon meer beschaafd deel van hetzelfde, tot eene » zeer ongunstige vooringsomenheid te brengen tegen » die personen, op welke zich de hooge regering » vereenigde.

Men weet zulks: het *Journalisme* is tegenwoordig de wrijfpaal van allen, welken het lust, der oude of der nieuwe regering het hof te maken of te complimenteren.

Weinig scheelt het nog slechts, of, men legt aan de journalisten te last al het leed, aan het Nederlandsche volk sinds eene reeks van jaren wedervaren, en al de misvattingen, aan welke zich deszelfs regeerders gedurende dien tijd schuldig maakten; terwijl zij intusschen niets anders deden, dan dit een en ander, als getrouwe natuurschilders, af te schetsen en voor te stellen.

Geschiede dit soms met wat krachtige kleuren, of op eene min of meer burleske of wat ruwe wijze, men houde in het oog, dat men ook in den journalist het volmaakte ideaal niet zoeken mag. Doch zeker is het, dat in zeer weinige Staten, waar eene zoo onbeperkte vrijheid der drukkens door de grondwet is gewaarborgd als in het onze, daarvan zoo weinig misbruik is gemaakt als hier.

De vraag is naar hoofdzaaklijk: bestonden de wettelijke misbruiken, de verkeerde beginselen, de hardnekkige vastkleving aan het oude, dat nogtans niet goed, niet bruikbaar meer was, — zoo als dit een en ander door de drukpers werd en nog wordt aangewezen, — al dan niet? Beveert de schrijver van neen, dan heeft hij de meest geachte en verlichte staatslieden, dan heeft hij den in vele opzichten veranderden gang der regering als partijen tegen over zich, die zijne bewering logenstraffen.

Bestond dat alles wel, en was er gevaar, dat het zou blijven bestaan, indien er niet met kracht op herstel werd aangevraagd, kwael zich het *Journalisme* van die taak; bereikte het, met behulp der onafhankelijke mannen in de Staten-Generaal, en enkele mede vooruit willende mannen in het ministerie, voor 't minst reeds gedeeltelijk het doel; — dan is het ondankbaarheid, het *Journalisme* zoo algemeen als dit in deze dagen gedaan wordt, voor te stellen, als hebbende zich voorgesteld en nag beoogende het verderf des vaderlands, en om de regering in eene verkeerde positie te plaatsen ten aanzien der natie.

Het zou weinig moeite kosten, aan te toonen, dat al hetgeen waarop het Nederlandsche *Journalisme*, voor jaar en dag, aandrong, en nog gedeeltelijk aandringt; niets anders is, dan heergen ook de meest achtelingswaardige staatsmannen, de warmste vrienden van hun vaderland, voor het geluk van dezen Staat hebben noodig geoordeeld en ingeroepen.

Men deed het soms met ruwheid, met scherpheid, het is waar! Maar vonden op andere leest geschoeide verlooogen in den regel ingang? In geen deele. Dus was het aannemen dier scherpheid hoogst waarschijnlijk de wijziging van het genesmiddel naar de gesteldheid en behoefte van den patient.

Het lust ons niet, hier als verdedigers op te treden van eenen man, welke ook hier weder op bladz. 26 wordt voorgesteld, als in zijne oppositie gewetenloos gehandeld, alleen zichzelf beoogd te hebben. Het is den zwakker mensch niet gegeven, in de harten van anderen te lezen, en wie veroordeelt, gelijk het hier gedaan wordt, diende toch wel die kennis te bezitten.

Moesten allen, welke eens oppositie, ja soms hevige oppositie voerden, en later hooge betrekkingen of beëloofingen aannamen, worden gebrandmerkt en verguisd, gelijk men goedvindt het dezer man te doen, welke eene breede lijst van namen, waaronder niet weinige, die thans met achting genoemd worden, zou er niet kunnen worden opgehangen!

Zeker verliet hij zijne vorige loopbaan niet, zonder hoop, dat zijn arbeid vruchten dragen zou, zonder de overtuiging, dat dezelve reeds dadelijk vruchten droeg.

Ook hier, denken wij, zal de onpartijdige geschiedenis wel een verschillend vonnis vellen van dat, hetwelk men onder den indruk van het oogenblik en van den haarsicht, en zonder de verkregene uitkomsten te waarlenen of nog te kunnen waarderen, door velen wordt uitgesproken.

Hoe het zij, de schrijver laadt op de kwaadwilligheid der dagbladen een gedeelte der schuld van de verkeerde stelling der regering ten aanzien der natie. Wij, daarentegen, beweren, dat die stelling zal verbeteren, naar gelang de regering zich meer zal vernauwden, zorgvuldig te onderzoeken; in hoever werkelijk de venschen, behoeften en bezwaren bij het volk bestaan, door de meeste dier dagbladen aangedrongen en voorgedragen.

De schr. spoort aan tot eendragt en ook wij doen dit; doch tot eene eendragt, welke haar bestaan put uit tevredenheid over de billijkheid en rechtvaardigheid van het staatsbestuur jegens alle burgers; reene eendragt, ten deele verwekt door staatsche onderwerping aan eene enkele klasse, welke zich de magtigste geloof, en daarom *haren* wil, *haar* belang als wet voor allen zou willen doen stellen.

Komt zij van deze begerte niet terug, dan is het aandringen op eendragt het onmogelijke willen; want nog is de Nederlandsche burger niet zóóver gekomen, dat men hem kan doen terreden zijn in de handen van zijdelijke, staatsche onderwerping.

Ten slotte spoort de schrijver nog aan, om vooral krachtige pogingen te werk te stellen; tot vermeerdering van de bestaansmiddelen voor de arbeidende klasse in ons land. Wij zeggen hier, uit volle overtuiging, *amen* op. Behoorden wij tot de » kwaadwilligen, » wij zouden zulke pogingen ontraden of trachten tegen te werken, omdat uit het gebrek der minderen standen weldra ontevredenheid voortvloeit, en daaruit aligt van die gebeurtenissen kunnen ontstaan, bij welke het » eersuchtige *woelgeesten* » gelukken kan, zich op de hoogte te plaatsen, welke zij gezegd worden te beoogen.

Door de belangen van den nijveren, voortbrengenden middelstand en die van de arbeidende klassen

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN